

Motion till riksdagen 2009/10:Sk369

av Jan R Andersson m.fl. (m)

Översyn av alkoholskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av alkoholskatten.

Motivering

Många ungdomar har idag lika lätt att få tag i sprit som att köpa läsk. Mobilnummer till langare cirkulerar. Leveranser sker via utkörning, vilket ofta sker inom en halvtimme. Tillgängligheten är stor och utvecklingen accelererar.

Grundpelaren i svensk alkoholpolitik är att försäljning av alkohol ska vara kontrollerad i syfte att begränsa tillgängligheten. Målet är att skydda riskgrupper i allmänhet och ungdomar i synnerhet. När det svenska undantaget från den inomeuropeiska fria rörligheten av alkoholvaror upphörde såg mängder av brottslingar möjlighet att tjäna grova pengar på skillnaderna mellan de svenska alkoholskatterna och våra grannländers.

Det största problemet med införd sprit i Sverige idag är inte att pensionären från Finspång åker buss till gränsbutiker för att köpa alkohol för eget behov. Det verkliga problemet är att införseln av alkohol mer och mer tagits över av kriminella ligor och tunga brottslingar som tjänar stora pengar på att köpa billigt utomlands och sälja vidare till både vuxna och ungdomar.

Det är dock främst ungdomar som drabbas, vilket många rapporter vittnar om. Nyligen varnades till exempel föräldrar och barn av den brotts- och drog-förebyggande samordnaren i en av Stockholms förortskommuner om att ungdomar ringer ett mobilnummer och får sprit med rysk etikett levererad ur en bagagelucka. Varningen var föranledd av att en kille i högstadieåldern hade råkat riktigt illa ut med 3 promille i blodet, och det var ren tur att han överlevde. Man misstänker att spriten inte var ”ren” och polisen kopplades in.

Situationen känns igen i samtliga landets kommuner. Personal på ungdomskliniker vittnar om att när ungdomar för ett tiotal år sedan exempelvis

Fel! Okänt namn på

kom in med 1 promille i blodet efter att ha druckit folköl kommer de nu in med 2 promille efter att ha druckit smuggelsprit.

En studie från STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) från våren 2008 visar att hälften av de gymnasieelever som besvarade STAD:s enkät hade druckit smuggelsprit minst en gång under det senaste året. Bland pojkar var andelen 55 procent, bland flickor 48 procent. I studien berättas att smuggelsprit är ungefär lika vanligt bland elever i skolor i övriga kommuner.

Smuggelspriten flödar in i landet

Det finns många faktorer som tyder på att smuggelspriten flödar in i landet med oförminskad styrka. Sprit- och Vinleverantörsföreningen visar i sitt gränshandelsindex att handeln i gränsbutiker ökade med 23 procent mellan 2006 och 2007. Ökningen fortsatte under första kvartalet 2008 med 15,6 procent jämfört med samma period året innan.

SoRAD, som på regeringens uppdrag undersöker svenskarnas alkoholvanor, hävdar med underlag från genomförda telefonintervjuer förvisso att införseln minskar. Mot detta ska ställas att Sprit- och Vinleverantörsföreningens siffror baseras på medlemmarnas faktiska försäljning till gränsbutikerna.

SoRAD:s slutsatser om minskning motsägs också av personal vid tullen. De ser ingen minskning när det gäller införsel. Enligt Tullverkets egna beräkningar kör 25 000 bilister in i Sverige varje år med mer än 20 kartonger sprit, öl eller vin vardera. 65 000 flaskor sprit rullar varje dygn in över den svenska gränsen.

Lösning på problemet brådskar

För att komma åt problemet måste det bli mindre lönsamt för smugglare och langare att fortsätta med sin verksamhet. Det är först då den kontrollerade försäljningen som i så många år fungerat väl i Sverige, kan återtas. Ökade resurser till tullen kan störa den illegala införseln men kommer aldrig att lösa problemen så länge den brottsliga verksamheten är högst lönsam. Det är nämligen spritdryckerna som är den stora kassakon för brottslingarna. Den ger fjorton gånger större vinst än för smuggling och vidareförsäljning av samma volym starköl.

Mot denna bakgrund vill vi att regeringen undersöker möjligheterna att sänka alkoholskatten.

Stockholm den 1 oktober 2009

Jan R Andersson (m)

Maria Plass (m)

Lars Hjalmered (m)

Mikael Cederbratt (m)